

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

dette skridt, og jeg synes, at jeg af brevet fra formanden for Kommunernes Landsforening har kunnet forstå, at man også dér har forståelse herfor. Man peger på, at man nødig ser, at der sker ændringer med hensyn til fremtiden, men det er, ligesom man alligevel accepterer, at vi må foretage os noget i den retning, som sket er.

Nu får vi jo en debat inden så længe i folketinget i forbindelse med fremlæggelsen af den betænkning, der er på trapperne, og så vil der være al grund til at komme ind på en række af de spørgsmål, der optager os, og som også var fremme i udvalget. Også de synspunkter, som hr. A. Chr. Andersen kom ind på om tilskudssystemet, kan vi jo se på.

I øvrigt skal jeg henholde mig til de besvarelser, jeg har givet, også for så vidt angår afgiften til forfatterne.

Lysholt Hansen: Jeg vil gerne allerede nu, for at det ikke skal være usagt, sige til hr. A. Chr. Andersen, at vi fra socialdemokratiets side på dette felt i hvert fald ikke er indstillet på at gå over til et tilskudssystem efter objektive kriterier lig med folketallet. Det vil nemlig være en præmiering af de kommuner, som ikke gør noget ved sagen. Uanset om man laver et stykke biblioteksarbejde eller ej, vil man få penge, og det kan ikke være rigtigt. Der må være en opmuntning i tilskudsbestemmelserne til virkelig at gøre en indsats, til at udbygge biblioteksvæsenet, til at give borgerne noget på dette felt, og derfor må vi ønske, at tilskudsprocenten også fremtidig bliver en animering til en indsats, en honorering af de kommuner, der gør et stykke arbejde for deres borgere på dette kulturområde. Det skal altså være sagt nu.

Og så blot lige til hr. Lembourn dette: ja, det er næsten synd at tage hans glæde over de tilsagn, der ligger i betænkningen, fra ham, men jeg glemmer jo ikke, at ministeren i udvalget advarede hr. Lembourn mod at drage forhastede slutninger af det tilsagn, der forelå om at undersøge mulighederne for at skaffe supplerende bevillinger af forfatterfonden osv. Alene det med at undersøge osv. Og når man så får bud om, at man skal passe på ikke at drage forhastede slutninger, så synes jeg faktisk, at hr. Lembourn, når vi kommer til finanslovsforslagets tredje be-

handling, skulle stemme sammen med os andre, så forfatterne er sikre på at få de penge, som jeg er sikker på at deres formand også ønsker de skal have.

Lembourn: Når vi i betænkningen kunne skrive, at flertallet konstaterer, at ministeren er indstillet på at søge problemet omkring den fremtidige ordning med forfatterafgiftens størrelse taget op til drøftelse i forbindelse med den forestående lovrevision, mener jeg, at det er en så løfterig indstilling fra ministerens side, at jeg kan være tilfreds, så hr. Lysholt Hansen behøver ikke at bekymre sig så voldsomt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om pas til danske statsborgere m. v.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 74) findes i tidenden sp. 2849, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1037).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet følgende ændringsforslag:

Af *Poul Dam*:

Til § 1.

Paragraffen affattes således:

„§ 1.

I lov nr. 223 af 7. juni 1952 om pas til danske statsborgere m. v., som ændret ved lov nr. 392 af 19. december 1962, affattes § 1, stk. 3, således:

„Stk. 3. Pas udstedes uden gebyr. For pas, der udstedes af politiet til erstatning af et tidligere udstedt pas, hvis gyldighedsperiode ikke er udløbet eller er nær ved at udløbe, kan justitsministeren fastsætte et gebyr.“

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Otto Mørch: Som det fremgår af betænkningen, er det lykkedes under en meget kortvarig udvalgsbehandling at opnå et forlig om den fremtidige gebyrordning for pas til danske statsborgere. Det kan måske nok undre lidt, eftersom denne gebyrordning også indgår i den såkaldte spareplan og det ikke på andre områder er lykkedes for os i oppositionen at få ændret noget i de af regeringen fremsatte lovforslag, hvilket da også har medført, at vi har stillet en række ændringsforslag til finanslovforslaget for lige som på ny at markere, at der er andre partier i folketinget end regeringspartierne.

Socialdemokraterne ønskede, som jeg gav udtryk for det under første behandling, at få en særlig ordning for pensionister, og det er lykkedes at overbevise ministeren og regeringspartierne om det rimelige heri. Ministeren har stillet et ændringsforslag, der indebærer, at der nu kan udstedes pas til personer over 67 år for 25 kr., altså det samme gebyr, som gælder for unge under 18 år. Fremfor en omfattende administrationsbelastende dispensationsordning efter den gældende regel om uformuenhed i forbindelse med hensyn til udøvelse af erhverv finder vi, at man med den nye ordning slår to fluer med ét smæk. Vi får nemlig en rimelig ordning over for pensionisterne, og vi får en lettere administrerbar ordning for myndighederne. Det ligger vel også sådan, at provenutabet ikke bliver særlig stort.

Som det har fundet udtryk i betænkningen, finder udvalget, at den hidtidige dispensationsbestemmelse efter lovens § 1, stk. 3, om udstedelse af pas uden gebyr til uformuende derfor kan ophæves. Der hersker sikkert ingen tvivl om, at blev denne bestemmelse udnyttet i større omfang end nu, hvilket man vel kunne forvente efter de oprindeligt foreslåede gebyrforhøjelser, ville det give et uforholdsmæssig stort administrationsarbejde ikke alene for de pasudste-

dende myndigheder, men også for de kommunale myndigheder, der skulle dokumentere uformuenhedsforholdene. Det er klart, at der måske i relativt få tilfælde kan foreligge sociale hensyn, som vi nu ikke mere kan dække ind, men vi må henvise til — og det er vi enige om i udvalget — at der må anvises dækning ved hjælp af de regler, der i øvrigt gælder for socialt dårligt stillede.

Socialdemokraterne har, som jeg sagde ved første behandling, ønsket foretaget så mange rationaliseringer og så megen forenkling som muligt inden for pasadministrationen. Ministeren har under udvalgsarbejdet oplyst, at der arbejdes med en del ændringer, der kan nedsætte administrationsomkostningerne, men den hovedændring, som vi foreslog og som gik ud på en forlængelse i stedet for nyudstedelse af pas ved gyldighedsperiodens udløb, har ministeren ikke stillet sig særlig positiv over for. Jeg henstiller dog til ministeren, at man fortsætter arbejdet med denne mulighed. Jeg har nemlig indhentet oplysninger fra paskontorér i provinsen, hvor man klart erkender, at der ligger en betydelig administrativ lettelse i en ordning som den, vi har foreslået.

Så ønsker jeg gerne ministerens kommentarer til følgende citat hentet fra en leder i Morgenavisen Jyllands-Posten den 22. marts 1971:

„Endelig er der grund til at fremhæve det forunderlige, at en ting som pasgebyrer tilsyneladende ikke er underlagt den priskontrol, som alle andre, der har noget at sælge, vander sig under. Det ser ikke godt ud, at staten går foran med betydelige prisforhøjelser på et tidspunkt, da alle politiske bestræbelser samler sig om at holde priserne i ro.“

Vi er vel ikke ved at lave noget galt her? For så vil jeg da gerne vide det allerede her ved anden behandling.

Vi har under udvalgsbehandlingen fået tilfredsstillende svar på det spørgsmål, som jeg rejste vedrørende pasudstedelse til grønlændere, og den fremtidige pasudstedelse til vore nordlige landsmænd skulle derfor ikke mere give anledning til særlige vanskeligheder. En grønlænder kan nu selv under et midlertidigt ophold i Syddanmark få udstedt pas af politiet på det sted, hvor han opholder sig, og det gælder, uanset om den pågældende har dansk søfartsbog eller ej.

[Otto Mørch.]

Socialdemokraterne har accepteret ministerens begrundelse for ikke at indføre generelle gebyrfritagelser for visse persongrupper, og her tænkes på sømænd, transportchauffører, piloter, stewardesser og andre. Antallet af disse personer, der under en eller anden form foretager udenlandsrejser i forbindelse med deres erhverv, er nu så betydeligt, at en gebyrfritagelse utvivlsomt ville medføre en forøget administration i forbindelse med kontrol og regnskabsføring på dette område, og det ønsker socialdemokraterne ikke at medvirke til.

Om selve gebyrforhøjelsen på de almindelige pas, der nu efter lovforslaget skal koste 75 kr., og som skønnes at ville give et provenu på 11 mill. kr. til dækning af forøgede udgifter ved udstedelsen af pas, har vi blot den bemærkning, at det nok ligger i overkanten af det nødvendige, men vi erkender vanskelighederne ved at udskille de reelle udgifter ved ordningen. Vi stod selv i samme situation, da vi som regering fremsatte lovforslag i 1967 om forhøjelse med et provenu på 5½ mill. kr. Det spørgsmål, vi kan rejse i denne forbindelse, er, om de andre nordiske lande ikke burde være med til at dække udgifterne ved den grænsekontrol, som vi udfører for dem efter aftalen fra 1957 om nordisk pasoverenskomst. Spørgsmålet er bl. a. rejst i Ekstra Bladet af den tidligere statsminister Viggo Kampmann, og jeg ville finde det rimeligt med en undersøgelse af forholdet. Jeg må også i den forbindelse rejse spørgsmålet, om vi med denne forhøjelse er i overensstemmelse med de regler, vi har på det nordiske område, hvorefter man, så vidt jeg husker, ikke sådan uden videre må forhøje pasgebyrerne inden for de enkelte lande.

Endelig har spørgsmålet om toldvæsenets overtagelse af paskontrollen været rejst under udvalgsarbejdet, og her er jeg helt i overensstemmelse med ministeren, der vil fastholde kontrollen under politiet, fordi det her drejer sig om en personkontrol og ikke

en vare- og afgiftskontrol, som toldvæsenet varetager.

Ekstra Bladet havde i går en artikel under overskriften:

„Falske pas der vil koste os millioner.“
og med underrubrikken:

„Bekymring hos myndighederne efter afsløring af menneskesmugling til Sverige via Danmark.“

Jeg mener, at denne artikel og den autoritative udtalelse af en fremtrædende politimand, som arbejder med fremmedlovgivningen, må tilskynde til en endnu mere effektiv politikontrol ved vore grænser.

Jeg er vidende om, at der ved overgangsstederne Pebersmark og Møllehus er stationeret toldbetjente til kontrolarbejde her, men disse to overgange er jo ikke mere blot overgange for lokalbefolkningen i området. Mere end 1 million passerer nu disse overgange, og jeg mener, man derfor bør overveje at lade politiet overtage kontrollen også ved disse grænseovergange.

Der foreligger nu her uden for betænkningen et ændringsforslag fra SF om, at pas fremtidig udstedes uden gebyr, dog med et vist forbehold, idet SF, hvis det drejer sig om et erstatningspas, går ind for fastsættelse af et gebyr. Man kan altså konstatere, at helhjertet i denne sag er man ikke i SF. Sidst vi behandlede gebyrforhøjelser — det var i 1967 den 22. november, sp. 1567 — sagde SFs daværende ordfører:

„Det er jo ikke noget stort forslag, nogen stor sag, heller ikke finansielt, der her er tale om. Man kunne vel, som det er blevet nævnt, tale om, at sådan noget som et pas kunne det være en almindelig borgerret at få uden vederlag. Nu er det jo sådan, at det ikke er alle, der benytter pas, og så kan der også være en hel del, der taler for, at der skal gives gebyr for det, og da alting stiger, kan der også være noget, der taler for, at gebyret her skal stige. Det synes stramt, men det kan man jo snakke om i udvalget.“

For dem, der har brug for et pas, måske

[Otto Mørch.]

hvert år, måske flere gange om året, er det jo ikke en sag, der spiller nogen større rolle.“

Så vidt SF-ordføreren ved den sidste behandling, vi havde af et tilsvarende lovforslag i 1967.

Socialdemokraterne finder ligesom SFs daværende ordfører, at det ikke vil være retfærdigt, at de mange, der ikke rejser til områder, hvor der kræves pas, over skatterne skal belastes med udgifter til pasadministrationen. Vi vil derfor stemme imod det af SF nu stillede ændringsforslag om delvis gebyrfritagelse og anbefaler lovforslaget med det af ministeren stillede ændringsforslag til vedtagelse.

Ulla Worm: På det konservative folkepartis vegne kan jeg anbefale at stemme for det ændringsforslag, der er stillet af justitsministeren. Jeg mener, det er et salomonisk forslag. Det tilgodeser, at der kommer den prisstigning på pasudstedelserne, der er nødvendig, og på den anden side hjælper det de mennesker, der ville have haft svært ved at betale det høje gebyr på 75 kr., dvs. personer over 67 år, der nu får passene til et mindre gebyr end det sædvanlige. Justitsministeren vil ændre bekendtgørelsen, så dette gebyr bliver sat til 25 kr., og det svarer til det, der vil blive fastsat for personer under 18 år. Til personer over 67 år vil passene blive udstedt med den sædvanlige gyldighed i indtil 10 år. Det er en meget salomonisk dom, synes jeg, og vi kan anbefale lovforslaget til vedtagelse med det af justitsministeren stillede ændringsforslag. Vi kan ikke anbefale at stemme for det ændringsforslag, der er stillet uden for betænkningen af hr. Poul Dam.

Niels Jørgen Nielsen: Jeg har ikke mange bemærkninger at gøre her ved anden behandling, men på mit partis vegne vil jeg anbefale, at man stemmer imod det af hr. Poul Dam stillede ændringsforslag. Det er jo et illusionsnummer med denne appelleren til den almindelige gratismentalitet. Passene skal jo betales, det ved hr. Poul Dam, og hvis ikke de skal betales af dem, der får dem og har gavn og nytte af dem, hvad man skulle synes var det mest nærliggende, så er der andre skatteydere, der skal betale, og

det synes vi altså ikke er rimeligt, det kan vi ikke være med til.

Men vi kan anbefale at stemme for det af ministeren stillede ændringsforslag, som har fået accept fra udvalget.

Jørgen Andersen: Også det radikale venstre kan anbefale lovforslaget med det af ministeren stillede ændringsforslag.

Vi må afvise SFs forslag. Det er ikke i overensstemmelse med de tanker, jeg gjorde gældende ved første behandling af lovforslaget. Hr. Poul Dam har en anden opfattelse af de ting, det er en ærlig sag; men vi kan ikke anbefale det.

Poul Dam: Hr. Otto Mørch var så venlig at minde om, hvad mit partis ordfører i 1967, da den socialdemokratiske regering, der var på falderebet, fremsatte et lignende lovforslag, sagde ved den lejlighed, og det er interessant. Hr. Otto Mørch vil sikkert huske situationen. Vi følte på det tidspunkt, at der ikke var nogen grund til at skubbe til den hældende vogn. Man kunne på det tidspunkt ikke rigtig gøre andet end at hælde vand ud af ørerne, som vor ordfører gjorde ved den lejlighed. Vi havde dengang den samme principielle mening, nemlig at der her er tale om et dokument, som myndighederne kræver af borgerne, og som det derfor må være rimeligt, at myndighederne også betaler omkostningerne ved. Det er, som en indsender skrev i Politiken i søndags, så at sige et medlemskort i foreningen Danmark, som alle mennesker har ret til, og den samme indsender var så letsindig at skrive, at vi betaler dog endnu ikke for modtagelsen af selvangivelsen eller forskudsskemaet eller forskudsopgørelsen eller skattekortet. Det var meget letsindigt, for det kunne give finansministeren ideer, og i og for sig er argumentet for at betale for disse dokumenter, som borgerne ulejlig myndighederne med, nøjagtig det samme som begrundelsen for, at man skal betale for et pas.

Jeg var meget rørt over at høre talen om den almindelige gratismentalitet, at der ingen mening var i, at borgerne skulle betale for, at andre fik det gratis. Jeg er meget rørt over det, fordi vi jo her i landet har mindst to slags pas, nemlig dem, der udstedes af politiet, og som almindelige mennesker får, og som koster penge, og så de pas, der ud-

[Poul Dam.]

stedes af udenrigsministeriet, og som jo en række i denne sal har været i stand til at skaffe sig på den ene eller den anden måde, og som er gratis. Jeg formoder derfor, at synspunktet må medføre, at der ved tredje behandling kommer et ændringsforslag om, at der skal betales samme gebyr for de pas, som folketingsmedlemmer og andre modtager igennem udenrigsministeriet, som for de pas, andre mennesker får hos politiet. Jeg tror, det er et synspunkt, man i stadig stigende grad må komme ind på, at de papirer og dokumenter, som staten kræver at borgerne skal være i besiddelse af i bestemte situationer, der såmænd ikke er så forfærdelig sjældne i vore dage, bliver stillet vederlagsfrit til rådighed.

At der derimod skal være et strafgebyr for folk, der smider dem væk og derved ulejligger politiet i utide, forekommer mig helt rimeligt, og der er ikke noget halvhjertet i det. Det ville være helt meningsløst, hvis folk kunne gå hen hver 14. dag og få et nyt, gratis pas, bare fordi de sagde, at de havde smidt det andet væk. Det ville for øvrigt også give nogle meget store bevisvanskeligheder, hvis folk havde en masse pas liggende i forskellige skuffer.

Jeg anbefaler vort ændringsforslag, selv om jeg ikke har større håb om, at det bliver vedtaget.

Justitsministeren (Thestrup): Jeg vil gerne takke udvalget for den grundige behandling af det her omhandlede lovforslag.

Efter ændringsforslaget og den bekendtgørelse, der skal udstedes i henhold til ændringsforslaget, bliver forholdet det, at pas udstedes til personer under 18 år for 25 kr., for personer fra 18 til 67 år for 75 kr. og for personer over 67 år for 25 kr. Personer under 18 år får de såkaldt grå pas, der gælder for 5 år, mens alle personer over 18 år, også dem over 67 år, får pas, der gælder for 10 år.

Jeg må tage afstand fra det af hr. Poul Dam stillede ændringsforslag.

Bestemmelsen om, at der for pas, der udstedes for kortere tid end sædvanlig, kan fastsættes et mindre gebyr, er stadig gældende.

Over for det af hr. Otto Mørch anførte kan jeg sige, at vi arbejder stadig med muligheder for rationalisering af pasordningen.

Jeg kan også sige til hr. Otto Mørch, at de problemer, han rejste i forbindelse med grænseovergangene og vore forpligtelser over for de andre nordiske lande, er til behandling i justitsministeriet. Vi forhandler også med de andre nordiske lande om dem, og jeg håber, at vi når frem til en rimelig og fornuftig løsning af dem.

Der er intet i vejen for at forhøje pasafgiften, når det sker ved lov, og der er heller ikke noget i vejen for at foretage det, vi foretager her, af hensyn til de andre nordiske lande; vi kommer ikke i strid med de aftaler, vi har med dem på dette område.

Otto Mørch: Jeg takker først ministeren for tilsagnet om at ville fortsætte rationaliseringsbestrebelseerne og for de andre tilsagn, der lå i ministerens svar.

Og så blot en bemærkning til hr. Poul Dam. Det var nyt for mig at få at vide, at man tog disse hensyn dengang også på et område som paslovgivningen, men jeg føler ikke, at vi fra socialdemokraternes side er tak skyldig i den henseende. Det var jo ikke hovedvognen, der gik i stykker, det var SF-anhængerene, der ikke kunne holde til det.

Poul Dam: Socialdemokratiet skal heller ikke være taknemlig i den anledning. Socialdemokratiet gjorde selv så meget for, at spillet skulle gå tabt, at alt, hvad vi gjorde, ikke hjalp.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget uden for betænkningen af *Poul Dam* (se foran sp. 5058)

forkastedes med 93 stemmer mod 7.

Ændringsforslaget i betænkningen om en ny affattelse af § 1, § 1 i den ændrede affattelse og § 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om børnetandpleje.

(Lovforslaget (nr. 131) findes i tillæg A. sp. 2817, fremsættelsen i tidenden sp. 4195).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Grete Hækkerup: I den i 1966 offentliggjorte betænkning om offentlig forebyggende børnetandpleje, var der mange vidt-rækkende nye tanker. Man kunne derfor med rette have forventet, at vi nu ville have fået et lovforslag, der tog sigte på at gennemføre en omfattende børnetandpleje. Men lovforslagets titel, lov om børnetandpleje, dækker ikke indholdet; lovforslaget drejer sig nemlig kun om at lovfæste den skoletandpleje, som flere og flere kommuner frivilligt har gennemført. Der er dog det fremskridt, at nu skal også de kommuner, der ikke har en skoletandplejeordning, gennemføre en sådan. Man regner med, at ca. tre fjerdedele af børn i den undervisningspligtige alder omfattes af den eksisterende skoletandpleje, det bliver derfor den sidste fjerdedel, man nu ad lovgivningens vej vil sikre samme rettighed. Mange af disse børn har dog allerede i dag adgang til tandpleje, idet mange kommuner dækker den del af betalingen, som ikke dækkes af sygekassen.

Kommunernes pligt omfatter efter lovforslaget kun børn i den undervisningspligtige alder, dvs. aldersgruppen 7-14 år. Når nu vi ved, hvor stor betydning det har, at tandplejen starter så tidligt som muligt, og vi samtidig ved, at flere og flere skoler får børnehaveklasser, ville jeg finde det mere hensigtsmæssigt at starte behandlingen allerede med eleverne fra børnehaveklasserne, hvor disse findes, og ikke vente til 1. klasse.

Med udvidelsen af undervisningspligten vil vi i 1972-73 få 8.-klasserne og i 1973-74 9.-klasserne med. Et meget stort antal børn fortsætter i disse klasser i dag. Jeg synes, det ville være rimeligt at lade loven omfatte disse allerede nu. Hvorfor skal et par år-gange svigtes her?

Jeg vil i denne forbindelse også gerne fremføre ønsket om, at der gives mulighed for, at børn, der er under behandling for tandregulering, kan fortsætte denne behandling, selv om de forlader skolen.

Medens skoletandplejen hidtil har været administreret af skolevæsenet, foreslås administrationen nu overflyttet til de sociale og sundhedsmæssige udvalg, dette gælder dog ikke Københavns kommune. Selve opgaven foreslås i henhold til lovforslaget at påhvile primærkommunerne, medens det i øvrigt pålægges amtsrådene ved forhandling med de kommunale myndigheder at udarbejde en samlet plan for udbygningen af børnetandplejevirksohmheden i amtet.

Ministeren går her imod Kommunernes Landsforenings ønske om, at det bliver kommunerne, der tilvejebringer udbygningsplanerne. At der for de kommuner, der endnu ikke har egne klinikker, åbnes mulighed for dispensation i en tidsbegrænset periode, er faktisk en nødvendighed, men i så fald skal kommunen afholde udgifterne ved børnenes tandpleje hos privat praktiserende tandlæger. Vil det sige, at den del af udgifterne, som hidtil er blevet dækket af sygekasserne, falder bort? Medens kommissionsbetænkningen foreslog, at staten skulle afholde halvdelen af de med ordningen forbundne udgifter, så foreslår indenrigsministeren, at udgifterne som hidtil — må jeg indrømme — helt afholdes af kommunerne. Disse udgifter skønnes for indeværende år at andrage ca. 134 mill. kr. Der har hidtil været ydet et meget beskedent tilskud til skoletandplejen, ca. 2½ mill. kr. Dette tilskud foreslås nu afskaffet.

Omfanget af og kravene til den af lovforslaget omfattende børnetandpleje fastsættes af indenrigsministeren.

Af bemærkningerne fremgår, at kommunernes forpligtelse skal omfatte:

- 1) almene forebyggende foranstaltninger, herunder oplysningsvirksomhed,
- 2) individuelle forebyggende foranstaltninger, herunder oplysning af det enkelte barn og dets forældre, og instruktion i tandpleje,
- 3) regelmæssige tandlægelige undersøgelser og
- 4) tandlægelig behandling af tand sygdomme og tandstillingsfejl.

Ikke mindst det sidste, at tandregulering nu bliver taget med i lovgivningen, er vi meget, meget glade for.

Indenrigsministeren vurderer, at vi først i 1985 vil have et tilstrækkeligt antal tandlæger til at gennemføre en børnetandpleje fra